

ВИСНОВОК

до проекту Закону
про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією
Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними
цінностями

(реєстр. № 12309 від 12.12.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (Протокол № 138 від 14 січня 2025 року) проект Закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (реєстр. № 12309 від 12.12.2024), поданий Президентом України.

Як зазначено в пояснювальній записці, законопроект розроблений з метою імплементації Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями.

Законопроект передбачає внесення відповідних змін до законів України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», «Про культуру» та «Про електронну комерцію».

Міністерство цифрової трансформації України за результатами опрацювання в межах компетенції повідомило про відсутність пропозицій та зауважень до зазначеного проекту Закону.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку за результатами опрацювання вирішила висловити позицію про доцільність його прийняття із такими зауваженнями.

Законопроектом, крім іншого, пропонується внести зміни до Закону України «Про електронну комерцію» (далі – Закон), зокрема, наділивши НКЕК невластивою функцією щодо врегулювання окремих відносин, пов'язаних з вивезенням, ввезенням та поверненням культурних цінностей, а саме доповнивши статтю 9 Закону новим пунктом такого змісту:

«7. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку у взаємодії з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, сприяє розробці та застосуванню постачальниками послуг проміжного характеру в інформаційній сфері

добровільних кодексів поведінки, спрямованих на протидію ризикам порушення законодавства України про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей і запобігання незаконному обігу культурних цінностей.».

Слід зауважити, що 01 січня 2022 року набрав чинності Закон України «Про електронні комунікації», який визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Крім того, 13.02.2022 набрав чинності Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», який визначає правовий статус НКЕК, її завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення. Тобто, зазначені закони України є спеціальними законами у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

Акцентуємо увагу, що вищенаведені закони, що є тісно взаємопов'язаними між собою розроблялися та в подальшому прийняті Верховною Радою України з метою імплементації у національне законодавство положень Європейського кодексу електронних комунікацій (Директива (ЄС) 2018/1972, далі – Кодекс), що здійснювалося на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (стаття 124, Доповнення XVII-3).

Кодекс є основоположним актом права ЄС у сфері електронних комунікацій, який, відповідно до положень статті 1, встановлює гармонізовані рамки для регулювання електронних комунікаційних мереж, електронних комунікаційних послуг, пов'язаних засобів та пов'язаних послуг, а також деяких аспектів термінального обладнання; він визначає обов'язки національних регуляторних органів (далі – НРО), інших компетентних органів, а також встановлює набір процедур для забезпечення гармонізованого застосування регуляторних рамок в ЄС.

Слід зауважити, що Кодекс не передбачає покладання на НРО у сфері електронних комунікацій, функцій які б стосувалися питань, спрямованих на протидію ризикам порушення законодавства України про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей і запобігання незаконному обігу культурних цінностей.

Натомість доцільно враховувати, що частиною першою статті 6 Закону України «Про електронну комерцію» передбачено, що учасники відносин у сфері електронної комерції можуть розробляти правила професійної етики у цій сфері, ці правила можуть використовуватися під час вчинення електронних правочинів, підготовки установчих та інших документів.

Відповідно до Положення про Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885 (далі – Положення), Міністерство культури та

стратегічних комунікацій України (далі – МКСК) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема у сферах культури, інформаційної безпеки, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах відновлення та збереження національної пам'яті, мистецтв, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей. Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Положення одним із основних завдань МКСК є забезпечення формування та реалізації державної політики у сферах відновлення та збереження національної пам'яті, у сфері мистецтв, охорони культурної спадщини, музейної справи, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, а також здійснення нормативно-правового регулювання у зазначених сферах. Окрім цього, МКСК також вживає заходів для повернення в Україну культурних цінностей народу, які перебувають за її межами, здійснює відповідно до законодавства контроль за вивезенням, ввезенням та поверненням культурних цінностей, реалізацію цілеспрямованої державної політики щодо повернення незаконно вивезених з території України культурних цінностей, налагоджує контакти із закордонними українцями з метою пошуку культурних цінностей, створення умов для повернення їх в Україну, разом з відповідними організаціями України та інших держав розробляє та виконує програми і плани скоординованих дій з виявлення, ведення обліку та повернення в Україну культурних цінностей та розробляє та здійснює заходи, спрямовані на забезпечення виконання міжнародних угод з питань культурних цінностей, переміщених з території України під час та внаслідок Другої світової війни, та запобігання їх незаконному переміщенню і сприяння поверненню державам, яким вони належать.

Враховуючи викладене, а також те, що врегулювання окремих відносин, пов'язаних з вивезенням, ввезенням та поверненням культурних цінностей є невласивою функцією для регулятора у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, вважаємо за доцільне виключити «Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» з положень, запропонованих до статті 9 Закону України «Про електронну комерцію».

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

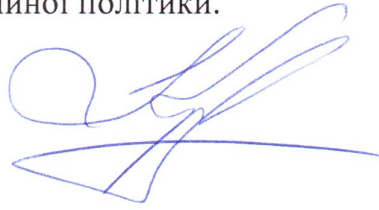
1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики:

врахувати висловлені пропозиції під час підготовки до розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями (реєстр. № 12309 від 12.12.2024), поданого Президентом України;

рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу зазначений законопроект.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name M. Krychko.

М. КРЯЧКО